

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

امام صادق علیه السلام
و دانش پزشکی

میشم سنگچارگی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امام صادق (ع) و دانش پزشکی

نویسنده:

میشم سنگچارکی

ناشر چاپی:

ماهنامه کوثر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	امام صادق (ع) و دانش پزشکی
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۶	مناظره طبیب هندی با امام
۷	پاورقی
۸	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

امام صادق (ع) و دانش پزشکی

مشخصات کتاب

نویسنده: میثم سنگچارکی

ناشر: ماهنامه کوثر، شماره ۴۰

مقدمه

بدون تردید، علوم حضرات معصومین علیهم السلام اکتسابی نیست و آن چه از ذهن شفاف و نورانی آن بزرگواران انعکاس می‌یابد، اشعه‌هایی از انوار الهی است که از پیامبر خاتم (ص) تا معصوم چهاردهم (عج) نسلی بعد از نسل، به یادگار مانده و زمینیان را بهره‌مند ساخته است. اگر غیر از این بود، می‌بایست علوم آن‌ها مقطعی و زودگذر باشد و جز در عصر خویش کاربردی آن هم در همه زمینه‌ها، بدون کمترین تخلف نداشته باشد و در برخورد با شخصیت‌های علمی هم عصر خود و عالمان قرون بعد، منفعل گردد.

مناظره طبیب هندی با امام

جستجوی مفصل این نکته را به عهده خوانندگان محترم گذاشته و تنها مناظره زیر را که به علم پزشکی امام صادق (ع) اشاره دارد. نقل به مضمون می‌کنیم. روزی امام صادق (ع) به مجلس منصور دوانیقی وارد شد. طبیب هندی کنار خلیفه نشسته بود. او کتابهایی که در موضوع «علم طب» نگاشته شده بود را برای خلیفه می‌خواند تا ضمن سرگرم ساختن او بر معلومات خلیفه بیفزاید. امام صادق (ع) در گوشه‌ی مجلس نشست. بارانی از هیبت و ابهت از چهره حضرت می‌بارید. مدتی گذشت. هنگامی که طبیب از خواندن کتابها فارغ شد، نگاهش به امام صادق (ع) دوخته شد. لحظاتی مشغول تماشای سیمای حضرت شد. ابهت و صلابت امام تنش را لرزاند. نگاهش را به سوی خلیفه برگرداند و با این سؤال سکوت را شکست: این مرد کیست؟ او عالم آل محمد (ص) است. آیا میل دارد از اندوخته‌های علمی من بهره‌مند گردد؟ نگاه خلیفه روی امام قرار گرفت. قبل از این که چیزی بگوید، امام لب به سخن گشود: نه! طبیب که از پاسخ امام شگفتش زده بود، پرسید: چرا؟ چون بهتر از آنچه تو داری، در اختیار دارم. چه چیز در اختیار داری؟ گرمی را با سردی معالجه می‌کنم و سردی را با گرمی، رطوبت را با خشکی درمان می‌کنم و خشکی را با رطوبت و آنچه را که پیامبر اسلام (ص) فرموده به کار می‌بندم و نتیجه کار را به خداوند وا می‌گذارم. سپس به سخن جدش رسول الله (ص) اشاره کرده، افزود: «معه خانه هر بیماری و پرهیز، سر هر درمان است.» طبیب هندی برای این که سخنان امام را سبک جلوه دهد، پرسید: مگر طب غیر از این‌ها است که گفتی؟! امام فرمود: گمان می‌کنی من مثل تو این‌ها را از کتابهای طبی آموخته‌ام؟! حتماً، غیر از این، راهی برای فراگیری علم طب وجود ندارد. نه، به خدا سوگند، جز از خداوند، از دیگری نیاموخته‌ام. اکنون بگو کدام یک از من و تو در علم طب داناتریم؟ کار من طبابت است و حتماً در طب از شما عالم‌ترم. پس لطفاً به سوالهایم پاسخ گوید. پرسید. چرا سر آدمی یک پارچه نیست و از قطعات مختلف به وجود آمده است؟ نمی‌دانم. چرا پیشانی مانند سر انسان از مو پوشیده نیست؟ نمی‌دانم. چرا بر روی پیشانی خطوط مختلفی نقش بسته است؟ نمی‌دانم. چرا ابروها در بالای دیدگان انسان قرار گرفته است؟ نمی‌دانم. چرا چشمهای انسان به شکل لوزی ساخته شده است؟ نمی‌دانم. چرا بینی میان دو چشم قرار گرفته است؟ نمی‌دانم. چرا سوراخهای بینی در زیر آن خلق شده است؟ نمی‌دانم. چرا لب فوقانی و سبیل در قسمت بالای دهان آفریده شده

است؟ نمی‌دانم. چرا دندانهای جلوی، تیز و دندانهای آسیاب، پهن و دندانهای انیاب (نیش)، دراز آفریده شده است؟ نمی‌دانم. چرا کف دست و پا، مو ندارد؟ نمی‌دانم. چرا مرد ریش دارد ولی زن فاقد ریش است؟ نمی‌دانم. چرا ناخن و موهای سر انسان روح ندارند؟ نمی‌دانم. چرا قلب، صنوبری شکل آفریده شده است؟ نمی‌دانم. چرا ریه در دو قسمت آفریده شده و در جای خود متحرک است؟ نمی‌دانم. چرا کلیه‌ها مانند لوبیا خلق شده‌اند؟ نمی‌دانم. چرا کاسه زانوها رو به جلو قرار دارد؟ نمی‌دانم. چرا میان کف پا، گود است و با زمین تماس ندارد؟ نمی‌دانم. ای طیب هندی! ولی من به فضل خداوند، به حکمت و پاسخ این سوالها آگاهم. طیب که چاره‌ای جز تسلیم شدن نداشت، گفت: پاسخها را بگوئید تا بهره‌مند گردم. آن‌گاه امام(ع) به ترتیب به یکایک سوالهای مطرح شده، چنین پاسخ گفتند: به این جهت سر از قطعات مختلف تشکیل شده و شکافهایی برایش قرار داده شده است تا صداع (سر درد) آن را نیازارد. خداوند مو را بالای سر رویانده تا به وسیله آن روغن لازم به مغز برسد و بخار مغز از طریق موها خارج شود. همین طور، پوششی برای سرما و گرما باشد. ولی در پیشانی مو نیافریده تا چشم‌ها مزاحمی نداشته باشند و بتوانند به راحتی نور بگیرند. ابروها را بالای چشم قرار داد تا به اندازه کافی به چشم‌ها نور برسد و نیز از رسیدن نور زیاد جلوگیری کند. چون زیادی نور، چشم را آزار داده و زمینه معیوب شدن آن را فراهم می‌سازد. چشم‌ها به شکل لوزی آفریده شده تا داروهایی که با سرمه استعمال می‌شود، به آسانی وارد چشم شده، چرک و مرض به آسانی از آن به وسیله اشک خارج شود. به این جهت بینی را میان دو چشم قرار داده است که بینی نور را به دو قسمت مساوی تقسیم می‌کند تا نور به طور اعتدال به چشم‌ها برسد. سوراخهای بینی را در پایین آن آفریده تا چرک‌های انباشته شده در مغز از این سوراخها بیرون شده و بوهای معطر که به وسیله هوا متصاعد می‌گردد، از آن بالا-رود. لب و سیل را به این جهت روی دهان قرار داده است تا از ورود کثافات دماغ به داخل دهان جلوگیری کند. و نیز مانع آلوده شدن خوراکی‌ها گردد. دندانهای جلو را تیزتر آفریده تا غذا را قطعه قطعه سازند. دندانهای آسیاب را پهن خلق کرده تا غذا به وسیله آنها کوبیده و نرم گردند. دندانهای انیاب را درازتر آفریده تا میان دندانهای آسیاب و دندانهای پیشین، چون ستونی استوار باشند. کف دست و پاها مو ندارند تا بتوانیم اشیاء را به وسیله آنها لمس نموده، از قوه لامسه به اندازه کافی استفاده نماییم. برای مرد ریش قرار داده تا به پوشاندن صورت محتاج نباشد و نیز از زن باز شناخته گردد. به مو و ناخن‌های تن انسان روح نداده تا چیدن و بریدن آنها دردآور و ناراحت کننده نباشد. قلب، صنوبری شکل آفریده شده است تا هنگام آویختگی، نوک باریکش وارد ریه شده و از نسیم آن خنک گردد و نیز مغز سر از حرارت آن آسیب نبیند. ریه را در دو قسمت آفریده تا قلب میان فشارهای آن دو (هنگام باز و بسته شدن) داخل شده و هوا بگیرد. کلیه‌ها مانند لوبیا ساخته شده‌اند، برای این که «منی» از کلیه‌ها قطره قطره به سمت مثانه می‌چکد. اگر کلیه‌ها کروی و یا به شکل چهار گوش بودند، قطرات منی که همواره در حال انبساط و انقباضند، به یکدیگر برخورد کرده و در نتیجه هنگام خروج، موجب التذاذ نمی‌شود. این که کاسه زانوها به سمت جلو قرار گرفته، به این جهت است که انسان رو به جلو حرکت می‌کند. سنگینی بدن انسان رو به جلو است. وقتی زانوها به عقب خم شوند، تعادل انسان حفظ شده، راه رفتن و حرکات انسان ناموزون و لرزان نمی‌شود. این که کف پاها را گود و قوسی مانند، خلق کرده به این جهت است که تمام کف پاها با زمین تماس پیدا نکنند. زیرا اگر تمام کف پاها به زمین تماس پیدا کنند، پا، چشم و اعصاب صدمه می‌بینند. طیب که تاکنون سکوت کرده و به سخنان امام گوش می‌داد، با تعجب پرسید: این‌ها را از کجا می‌دانی؟! از پدرانم فرا گرفته‌ام / پدرانم از رسول خدا(ص) آموخته‌اند / رسول خدا(ص) از جبرئیل و جبرئیل از خداوند متعال فرا گرفته است. طیب هندی که چنین شخصیت علمی را در عمرش ندیده بود، به فکر فرو رفت. آنگاه در حالی که محو تماشای سیمای امام بود، چنین لب به سخن گشود: تصدیق می‌کنم و شهادت می‌دهم که جز خدای یگانه، خدایی نیست و محمد(ص) فرستاده اوست. به خدا سوگند، تاکنون کسی را در طب، عالم‌تر از تو ندیده‌ام. [۱].

[۱] طب الصادق، تحقیق علامه عسکری، ص ۲۱، به نقل از بحار الانوار، ج ۱۴، ص ۴۷۸، مناظرات علمی بین شیعه و سنی، ص ۹۸، به نقل از طب الصادق، محمدعلی خلیلی، ص ۶۴.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

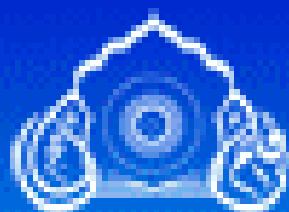
ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

